

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ ГРАД ТРОЯН
ул. „Мизия“ ; тел.: 0670 627 13 ; www.nu-hristobotev.com ;
e-mail: nu_hr.botev@abv.bg

Утвърждавам:
Мариана Митова
Директор НУ „Христо Ботев“

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ
НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

УЧЕБНА 2021/2022 ГОДИНА

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал.1, т. 9 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет (Протокол №1/20.09.2021 г.)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма цели да начертае целите и задачите на работа с деца и ученици от уязвими групи в НУ „Христо Ботев“ и урежда взаимоотношенията между институциите, във връзка с предоставянето на приобщаващо образование. Правото на образование се признава за основно човешко право. Създаването на приобщаваща образователна и социална среда е най-ефективния начин за елиминиране на дискриминацията и изключването, за гарантиране на достъпа до образование за всички, без разлика на техния здравен, етнически, полов и поведенчески статус. Стремещт към изменение на образователната теория и практика в съответствие с принципите за приобщаване и постигане на равен достъп до качествено образование за всички деца е път за постигане на всеобщо образование и условие за създаване на приобщаващо общество. Системното и рационално организирано приобщаващо образование се основава на следните принципи: принципа на позитивната дисциплина, който се свързва с мерки и подходи:

- ✦ гарантиращи изслушване на детето и ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите; подкрепа на самостоятелната активност на детето;
- ✦ активно участие в образователния процес;
- ✦ вариативност при организацията на обучението и възпитанието; партньорски отношения с родителите;
- ✦ динамично развитие на образователния модел в училище;

Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи в изпълнение на държавната политика за предоставяне на равни възможности на всички български граждани и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи.

Училищната програма се базира на:

- ✦ Закон за предучилищното и училищното образование;
- ✦ Наредба за приобщаващото образование;
- ✦ Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства;
- ✦ Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество (2010 – 2020 г.);
- ✦ Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012 – 2020 г.);
- ✦ Закон за защита от дискриминация;
- ✦ Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

Програмата включва редът и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици, които имат необходимост от такива в НУ „Христо Ботев“, съобразно неговите лични интереси, потребности и нужди.

Под уязвими групи в НУ „Христо Ботев“ се разбира – диагностицирани на деца и ученици със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявени дарби, деца - сираци и полусираци, деца - бежнаци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

II. АНАЛИЗ НА УЧИЛИЩНАТА СРЕДА

В НУ „Христо Ботев“ се наблюдава интерес към образователната услуга от ученици от различни националности, вероизповедания, различни традиции и културни норми, както и ученици със специални образователни потребности.

Тази нова реалност налага необходимостта от умения за общуване и познания за другите, от прилагане на механизми за преодоляване на различията и възпитаване в толерантност и приемане.

В училището се предприемат политики в областта на:

- ✦ интеркултурното образование;
- ✦ умението за общуване с представители на различни култури;
- ✦ съзнателното изграждане на толерантност; особено важно се оказва обучението на учителите, които са решаващ фактор при възпитанието на подрастващото поколение;
- ✦ насърчаването на малцинствени групи да се включват активно в процеса на улесняване на ученето и на придобиването на знания, умения, ценности, вявания и навици;

- ✦ създаването на условия за достъпна качествена грижа за децата в училищна възраст;
- ✦ изграждането на доверително взаимодействие между ученици – учители – семейство.

Често се прави паралел между интеркултурното образование и образованието на деца със специални образователни потребности. Ключовата роля на образованието е изграждането на една по-висока култура на толерантност и приобщаване, образование, достъпно за всички, независимо от социално-икономическия им статус и интелектуалните им умения и възможности.

III. ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

Програмата следва основните принципи в системата на предучилищното и училищното образование, а именно:

- ✦ равен достъп до качествено образование за приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
- ✦ равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
- ✦ запазване и развитие на българската образователна традиция;
- ✦ хуманизъм и толерантност.

Програмата за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на децата и учениците от уязвими групи е част от цялостната училищна политика за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на учениците;

IV. ОСНОВНА ЦЕЛ - ПОДКРЕПА НА ЛИЧНОСТНОТО РАЗВИТИЕ

Подкрепата за личностно развитие в НУ „Христо Ботев“ очертава нова функция на училището като образователна среда за индивидуалния напредък и успехи. Взаимодействията между участниците в учебния процес: ученик – учител - родител и напредъка на всяко дете и ученик според собствените им възможности, са основоположни в ежедневната работа на училищния екип.

Специфични цели:

- ✦ Равен достъп до качествено образование и приобщаване на всеки ученик;
- ✦ Ранно откриване на деца, застрашени от учебни трудности и успешното им включване в училищно образование, успешна социализация и интеграция;
- ✦ Повишаване на ролята на училището за изграждане на приобщаваща образователна среда и за осъществяване на качествено образование, съобразено с индивидуалните потребности на всеки ученик;

- ✦ Създаване на положителни нагласи в училищната и родителската общност към приобщаващото обучение за постигане на интеграционен ефект;
- ✦ Осигуряване на подкрепяща среда от психолози, ресурсни учители, логопеди и/или други специалисти .
- ✦ Съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
- ✦ Формиране на толерантност и уважение към етническата, националната, културната, езиковата и религиозната идентичност на всеки ученик;
- ✦ Формиране на толерантност и уважение към правата на учениците с увреждания;
- ✦ Изграждане на позитивен организационен климат, утвърждаване на позитивна дисциплина и развитие на училищна общност.

Подкрепата за личностно развитие цели:

- ✦ Развитието на автономна личност.
- ✦ Учене чрез „пътуване” към знанието.
- ✦ Детето и ученикът - център на обучението.
- ✦ Учителя - медиатор, улесняващ, подкрепящ, сътрудник, консултиращ, стимулиращ, провокиращ, диалогичен, справедлив.
- ✦ Ролята на ученика - активен, генериращ знания, партньор, мислец.
- ✦ “Знанията как...” и „умението да..”.
- ✦ Учениците - действени, съучастващи, рефлексивни, критично мислещи, работещи екипно в групи.
- ✦ Характерът/духът на урочната работа - сътрудничество, партньорство, търсене, любознателност, подкрепа, насочване, откриване.
- ✦ Уроците - гъвкави, с разнообразна структура, интерактивни, мотивиращи за участие и работа.
- ✦ Грешки – има ги, за да се учим от тях.
- ✦ Оценяването – обективно, формиращо; даващо обратна връзка.
- ✦ Училищният ред – договорен, споделен, приет в диалог и съгласие.
- ✦ Възгледа за света - позитивност, преговори, договорености, чувство за принадлежност, “овластена” автономна личност.

По този начин подкрепата за личностно развитие се явява нов компонент в образователната политика на НУ „Христо Ботев“, който свързва и обединява ресурсите на средата на всички нива по вертикала и хоризонтала на системата.

v. ДЕЙНОСТИ :

На децата и учениците от НУ „Христо Ботев” се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията им. Тя се осигурява чрез екипна работа по случай на ученик и е насочена към индивидуализиране на обучението, подкрепата и цялостната грижа за детето или ученика в периода му на обучение толкова дълго, колкото е необходимо. Председател на екипа е класният ръководител на ученика, който организира подкрепата.

Общата подкрепа е адресирана към онези първи прояви на затрудненията пред ученето, научаването и участието на децата, които с малко помощ могат да се преодолеят; или е насочена към ранно откриване на дарбите. На този фундамент се пораждаат обучителните отношения и се откриват възможни начини на преподаване и учене, така че всяко дете да бъде прието, да постига напредък и да може да участва. Общата подкрепа отговаря преди всичко на нуждата от превенция и навременно разпознаване на трудности в ученето при децата и учениците и на нуждата от разпознаване на дарбите на децата.

1. Провеждане на информационни кампании сред родители и общественост за разясняване на многообразието от дейности и ползите от приобщаващото образование за деца и ученици.
2. Тясно сътрудничество и ефективна работа с родителите за създаване на условия за по – голяма тяхна заинтересованост към образователно – възпитателния процес.
3. Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните деца и ученици в училището.
4. Изработване и ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане деца и ученици, и деца и ученици в риск.
5. Работа с деца и ученици от уязвими групи.
6. Реализиране на извънкласни дейности.
7. Създаване на условия за развитие на талантливите деца и ученици чрез насърчаване на техните творчески изяви, подкрепа, подготовка и подпомагане на участието им в различни форуми, конкурси, състезания и олимпиади.

VI. ПЛАН ЗА РАБОТА ПО ПРОГРАМА ЗА ПРЕОДСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ

**ПЛАН
ЗА РАБОТА ПО ПРОГРАМА ЗА ПРЕОДСТАВЯНЕ НА РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ
И ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА ДЕЦА И УЧЕНИЦИ
ОТ УЯЗВИМИ ГРУПИ
УЧЕБНА 2021 – 2022**

Съгласно Оперативна цел 5 от Годишен план за дейността на НУ „Христо Ботев“ : Равен достъп до качествено образование и развитие потенциала на всяко дете и ученик с цел неговата личностна, социална и гражданска изява

Приоритетно направление 5: Осигуряване на подкрепа за личностно развитие

	Дейности/мероприятия	Срок за изпълнение	Отговорни Лица	Критерии за оценка
1.	Определяне на координатор и екип за организиране и координиране на процеса за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие	10.09.2021 г.	Директор	Сформиран екип, определен координатор, издадена <u>заповед</u> с Разписани задължения на координатора и екипа

2.	Изготвяне на доклад от координирацият екип с предложение за утвърждаване на ЕДПЛР	17.09.2020 г.	Координатор на ЕПЛР	Изготвен <u>доклад от ЕПЛР</u>
3.	Изготвяне на списъци на децата и учениците, на които ще се предоставя допълнителна подкрепа за личностно развитие	17.09.2020 г.	Координатор на ЕПЛР	Изработен <u>списък</u>
4.	Определяне на екипи за реализиране на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със СОП	24.09.2020 г.	Директор	Сформирани екипи, <u>утвърдени със заповеди</u>
5.	Определяне на екипи за реализиране на обща подкрепа за личностно развитие на деца и ученици	17.09.2020 г.	ЗДУД	Сформирани екипи, <u>утвърдени със заповеди</u>
6.	Изработване на график за екипни срещи съобразно чл. 22 ал. 3 от ДОС ПО за <u>обща и допълнителна подкрепа</u>	24.09.2020 г.	Координатор на ЕПЛР	<u>Изготвен график</u> <u>Заповед на директор</u>
7.	Изготвяне на анализ на групите ПГ и паралелките за проследяване на общата подкрепа на личностното развитие на децата и учениците и гарантиране на участието и изявата им в образователния процес и в дейността на училището съгласно чл.22, ал. 2 от ДОС за приобщаващо образование.	Три пъти в годината по график Първи анализ - след входяща диагностика/ до края на м. октомври 2020	Класни ръководители Учители ПГ	<u>Изработени анализи на групите ПГ и паралелките.</u> <u>Протоколи и доклади от проведените срещи</u>

8.	Провеждане на срещи на ЕПЛР /координиращ ЕПЛР/ по т. 7 за обсъждане на събраната информация и при необходимост определяне на индивидуалните потребности на деца и ученици за предоставяне на обща подкрепа и предприемане на действия съгласно чл. 23 от ДОС ПО	Три пъти в годината по график	Координиращ ЕПЛР	Проведени срещи и предприети действия. Изготвени протоколи и доклади от проведените срещи
9.	ЕПЛР съгласно чл.69, ал.1 и ал.2 определя децата и учениците, на които следва да се извърши оценка на индивидуалните им потребности с цел осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие	През цялата година	Координиращ ЕПЛР	<p>1.Изготвено становище на ЕПЛР</p> <ul style="list-style-type: none"> - лично образователно дело на детето/ученика и материали от портфолиото на детето/ученика - други документи, при необходимост, по преценка на екипа по чл.68, ал. 2 <p>2.Заявление от родител по образец до директора на училището</p> <p>3.Статуси от предварителни изследвания и консултации /психологични, логопедични, медицински - протокол от специализирана по профила на заболяването лекарска консултативна комисия и/или решение на</p>

					<p>териториална експертна лекарска комисия /ТЕЛК/ и/или на Националната експертна лекарска комисия /НЕЛК/ с приложена лична амбулаторна карта, съдържаща информация за проведени изследвания, консултации, епикризи и други, които удостоверяват заболяването на детето/ученика/</p> <p>4. Документи съдържащи информация за здравословното състояние и социалното положение на детето, издалени от съда, както и други документи, които имат отношение към обучението и образованието на детето или ученика, включително документи от детската градина при наличие на такива, необходими за извършване на оценката по чл.68 от Наредба за приобщаващото образование, Обн. – ДВ, бр.89 от</p>
--	--	--	--	--	---

				<p>11.11.2016 г.</p> <p>5. <u>Протокол</u> от <u>специализирана</u> по <u>профила на заболяването</u> <u>лекарска консултативна комисия и/или решение на териториална експертна лекарска комисия /ТЕЛК/ и/или на Националната експертна лекарска комисия /НЕЛК/</u> с приложена лична амбулаторна карта, съдържаща информация за проведени изследвания, консултации, епикризи и други, които удостоверяват заболяването - <u>при деца и ученици с хронични заболявания</u></p>
10.	<p>Съгласно чл.189 т.5 от ЗПУО и чл.133 ал.2, т.15 от Наредбата за приобщаващо образование всеки член на екипите за личностна подкрепа в НУ „Христо Ботев“ /обща подкрепа за личностно развитие и допълнителна подкрепа за личностно развитие/ изготвя доклади до директора на училището,</p>	<p>7 – дневен срок след края на първия учебен срок и в 10 – дневен срок след края на втория учебен срок на учебната</p>	<p>Членове на ЕПЛР</p>	<p>на Изготвени доклади</p>

	<p>съответно в 7 – дневен срок след края на първия учебен срок и в 10 – дневен срок след края на втория учебен срок на учебната година.</p> <p>Съгласно III /План за подкрепа/ докладите съдържат:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оценка на развитието на детето или ученика; • Постигнати цели и задачи от обучението; • Използвани специални педагогически средства и методи на работа; • Отчитане напредъка на детето/ученика 	година.		
11.	Обобщен доклад за ЕПЛР	10 – дневен срок след края на втория учебен срок на учебната година.	Координатор на ЕПЛР	<u>Изготвен доклад</u>
12.	Съхраняване на документацията на всяко дете или ученик, за което е формиран екип	През учебната година	Калева	<u>Съхранени належно документи</u>
13.	Изработване и ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане ученици	Края на м. октомври	ЕПЛР	<u>Изготвен регистър</u>

Обща подкрепа за личностно развитие - дейности

1. Планиране на дейности за обща подкрепа за личностно развитие в плановете за часа на класа.

Септември, класни ръководители

2. Екипна работа между учителите от даден клас за подпомагане на учебната дейност, по-ефективна работа в групата за ЦОУД и в часовете за консултации.

През учебната година, учители

3. Провеждане на консултации с напреднали ученици с цел подготовка за участие в олимпиади, състезания и конкурси.

През учебната година, учители

4. Анкетно проучване сред учениците и техните родители за установяване потребностите и желанията им и формиране на групи по занимания по интереси.

Септември, класни ръководители

5. Награждаване на ученици за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност – при и по определен повод за поощрение по реда на ПДУ.

През учебната година, директор

6. Изпълнение на съвместни дейности с Детска педагогическа стая за повишаване на правната грамотност на учениците.

По график, класни ръководители

VII.ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Гарантиране на достъпа на всеки ученик до подкрепа за личностно развитие, в зависимост от неговите индивидуални потребности, с оглед възможността за възникване на затруднения в процеса на обучение и приобщаване и на необходимостта от подходяща подкрепа.
2. Постигане на равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на училищното образование, гаранции за които са създадените условия за обучение на всички ученици заедно, независимо от трудностите и различията, които може да възникнат при ученето и научаването и при участието им в дейността на училището.
3. Сътрудничество между всички участници в процеса на предоставяне на подкрепа за личностно развитие – училището, ученикът, семейството и общността.

HO

